

Средно училище "Иван Вазов" гр.Сопот,общ.Сопот

ул."Ганчо Попниколов"№ 34; ☎ 03134 7724; GSM 0885345166; e-mail info-1601303@edu.mon.bg; www.susopot.eu

УТВЪРДИЛ:

със Заповед РД - 40-1735/12.09.2025г.

НЕЛИЯН НЕДКОВ

за Директор на СУ "Иван Вазов", гр.Сопот

Съгласно Заповед №РД-01-488 от 05.09.2025

На РУО-Пловдив

МЕХАНИЗЪМ ЗА ПРЕВЕНЦИЯ НА РИСК ОТ ОТПАДАНЕ НА УЧЕНИЦИ ОТ СУ „ИВАН ВАЗОВ“, ГР.СОПОТ ЗА УЧЕБНАТА 2025/2026 г.

1.ПРОУЧВАНЕ И АНАЛИЗ ЗА РИСКОВИ ГРУПИ.

1.1.Извършване на анализ на база социално икономически, образователен, етнически, религиозен, миграционен статус на семействата, чиито деца са ученици в СУ „Иван Вазов“, гр. Сопот.

Изготвянето на анализа е на база проучване от класните ръководители за съответните деца в класа.

Цел на подадената информация е да се определи има ли деца включени в рискови групи, при които стои риск от отпадане от училище.

Информацията се подава от класните ръководители до октомври месец към настоящата учебна година и периодично в рамките на учебната година при промяна на статуса на семейството. Подадената информация е конфиденциална и нейното управление и съхранение е съобразено изискванията на ЗЗЛД и се ползва само и единствено с цел превенция при риск от отпадане от училище и подпомагане детето в процеса на развитие.

2.ОПРЕДЕЛЯНЕ НА РИСКОВИТЕ ГРУПИ

2.1. **По икономически признак:** Включва деца в тежко социално-икономическо положение при временна или трайна неработоспособност или безработица на един или и двамата родители/настойници.

2.2. **По здравословен статус:** Включва тежко заболяване или инвалидност на детето/ ученика. Регламентирано със епикриза или ТЕЛК.

2.3. **По миграционен признак:** Включва често напускане на страната от родители/ настояници поради миграционни причини. Групата включва както само родители, мигриращи с цел търсене на работа, така и деца пътуващи с тях.

2.4. **При регистриране на детето към „Отдел закрила на детето” и/ или ИДПС.**

2.5. **По образователен статус на родители/ настояници.** При липса или ниска степен на образование на родителите/настойниците, които не приемат образованието като ценност или не могат да оказват съдействие в процеса на обучение на детето.

2.6. **По социален признак:** Деца от многодетни или непълни семейства при развод или загуба на родител.

2.7. **По етнически статус:** Деца от етнически малцинствени групи склонни да прекъснат образованието си поради културни особености на етноса.

2.8. **По психологически статус:**

2.8.1.Кризис в семейството- развод или загуба на родител, тежки травматични събития.

- 2.8.2. Когнитивни нарушения на детето, от които не произлиза решение на ТЕЛК, но се явяват пречка при успешното представяне на детето в учебната дейност
- 2.8.3. Трудности в адаптацията на детето в групата/ класа. Дефицити и конфликти в междуличностните отношения в класа.
- 2.8.4. Чести нерегламентирани отсъствия на детето без основателни причини.
- 2.8.5. Деца с регистрирани санкции на Педагогически съвет.
- 2.8.6. Деца с чести премествания от една образователна институция към друга в рамките на същата община или област.
- 2.8.7. Възрастови особености свързани с абнормално поведение на дете /прояви на агресия; злоупотреба и употреба на психоактивни вещества, поведенчески отклонения от нормата/.

3. ДЕЙНОСТИ СВЪРЗАНИ С РИСК ОТ ОТПАДАНЕ ОТ УЧИЛИЩЕ НА УЧЕНИЦИ

3.1. Директорът:

- 3.1.1. възлага на педагогически специалисти и на друг персонал от училището, включването в екипите за обхват и осигуряват участието на включените лица;
- 3.1.2. съдейства технически, административно и организационно на екипа за обхват;
- 3.1.3. при установена нужда чрез ИСРМ правят писмено предложение по образец до съответните дирекции „Социално подпомагане“ за предоставяне на помощ в натура за дете или ученик, като предлагат вида на помощта съобразно идентифицираните потребности на детето или ученика;
- 3.1.4. ежемесечно, до 15-о число подават чрез ИСРМ информация за предходния месец за неосигурено задължително присъствие на учениците за повече от 5 учебни часа или за повече от 3 дни на дете, посещаващо група за задължително предучилищно образование, по неуважителни причини, с цел налагане на наказания на родителите по реда на чл. 347 от Закона за предучилищното и училищното образование;
- 3.1.5. организира и контролира изпълнението на дейностите от Механизма на ниво училище или детска градина и предоставят съответната информация към ИСРМ;
- 3.1.6. създава организация за превенция от отпадане чрез анализ на средата във и извън училище и въвеждат получената информация в ИСРМ в съответствие с указания на министъра на образованието и науката;
- 3.1.7. участва активно в обмяна на информация между институциите чрез ИСРМ за установяване и актуализиране на статуса на всяко дете и ученик.

3.2. Дейности свързани с учители, педагогически специалисти и екип за обхват

3.2.1. Екипът за обхват осъществява дейности по:

1. предприема мерки за обхващането в образователната система на идентифицираните чрез ИСРМ деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст;
2. предлагат мерки за реинтеграцията в образователната система на идентифицираните чрез ИСРМ деца и ученици, отпаднали от детска градина и училище;
3. предлагат мерки по превенция на включването в образователната система и идентифицирани в ИСРМ деца и учениците в риск от отпадане;
4. определят комплекс от мерки по отношение на всяко дете, което е идентифицирано като необхванато, отпаднало или застрашено от отпадане от образователната система, и взаимодействат с компетентните институции за прилагане на интегриран подход;
5. планират посещения в домовете на децата и учениците, които подлежат на задължително предучилищно и училищно образование и са отпаднали или са в риск от отпадане; провеждат разговори с родителите, настойниците/попечителите или с лицата, които полагат грижи за децата и учениците, с цел записването им в училище или в детска градина или преодоляването на риска от отпадане;
6. осъществяват пряко взаимодействие с родителите, настойниците/попечителите или с лицата, които полагат грижи за детето, за обхващане и включване на децата и учениците в образователната система;
7. привличат и работят с медиатори и местни общности;
8. предлагат мерки за обща и допълнителна подкрепа на децата по чл. 1, ал. 2 в съответствие с държавния образователен стандарт за приобщаващо образование;

9. предлагат на компетентните институции да предприемат допълнителни мерки с оглед на прилагане на комплексен подход, включващ и налагането на наказания от компетентните органи за неспазването на задълженията на родителите, настойниците/попечителите или лицата, които полагат грижи за детето, по Закона за закрила на детето и по Закона за предучилищното и училищното образование, както и предоставянето на помощи в натура по реда на Закона за семейни помощи;

10. регулярно предоставят информация чрез ИСРМ на кметовете на общините за установени нарушения на задълженията на родителите, настойниците/попечителите или лицата, които полагат грижи за детето, с цел налагане на наказания по реда на чл. 347 от Закона за предучилищното и училищното образование;

11. проследяват чрез ИСРМ изпълнението на предложените мерки и ефекта им за връщането, включването и преодоляването на риска от отпадане за децата и учениците в задължителна предучилищна и училищна възраст.

3.2.2. Класният ръководител на база биографични данни, лични срещи, формална или неформална информация подава доклад към ръководството на училището.

3.2.3. Разработване на план за обща подкрепа при констатиране на трудности в когнитивните процеси и подпомагане процеса на учене. Индивидуални консултации с учители.

3.2.4. Стартиране на психологична работа с детето и семейството с цел преодоляване на причините провокиращи отпадане от училище.

3.3. Дейности свързани с родителите

3.3.1. Срещи с родителите. Разговори с тях от страна на класния ръководител и ръководството на училището.

3.3.2. Насочване за психологическа работа със семейството и детето.

3.3.3. Оказване на съдействие и подкрепа на семейството от училищния психолог.

3.3.4. Насочване към институции според потребностите.

5. АНАЛИЗ И ОТЧЕТНОСТ НА ДЕЙНОСТТА СВЪРЗАНА С РИСК ОТ ОТПАДАНЕ ОТ УЧИЛИЩЕ НА УЧЕНИЦИ

5.1. Изготвяне на план за настоящата учебна година относно дейността на Комисията по превенция на риска от отпадане от училище.

5.2. Изготвяне на отчет за предходната учебна година относно дейността на Комисията по превенция на риска от отпадане от училище.

6. ОРГАНИЗИРАНЕ НА ПОДКРЕПЯЩА СРЕДА В УЧИЛИЩЕТО

6.1 Материално техническа

6.1.1. Оборудване с необходими материали кабинети и психолог.

6.2. Обучение и квалификация

6.2.1. Възможност на учителите при наличие на проблем или констатирани промени в статуса на дете да бъде насочено за работа към психолог или логопед в училището или извън него.

6.2.2. Организиране и провеждане супервизии с преподаватели относно конкретни проблемни случаи.

6.2.4. Организиране и провеждане на дискуссионни групи по проблеми свързани с прехода начален-прогимназиален етап. Извеждане на основни трудности и излъчване на идеи за преодоляването им.

6.2.4. Провеждане на обучения с педагогическия персонал относно развиване на умения за работа с деца със СОП, с хиперактивност, нарушения в междуличностните отношения.

МЕХАНИЗЪМ

ЗА ОЦЕНКА НА РИСКА ЗА ОТПАДАНЕ НА УЧЕНИЦИТЕ ОТ УЧИЛИЩЕ

I. Училищни мерки за подкрепа и за развитие на децата в риск от отпадане включват:

- Изготвени и прилагани правила за идентификация и съвместни действия на персонала и институциите за подкрепа и развитие на децата в риск от отпадане
- Наблюдение и анализ на поведението на децата на всички нива на училищно взаимодействие като ключова роля имат класните ръководители.
- Своевременно подаване на информация до Екипа за психологична подкрепа в училището
- Диагностична, консултативна и корекционна дейност на ниво училище и/или при специалист на нуждаещи се деца и семейства
- Информационна и разяснителна дейност за децата, педагогическите специалисти и родителите за съвременните възможности за подпомагане от специалисти на децата в риск от отпадане, децата със СОП и децата с проблеми в поведението

II. Училищните мерки за подкрепа и за развитие на децата в риск от отпадане включват:

- Възможности за участие в часове по ФУЧ и извънкласни дейности за развитие на талантите и потребностите на децата, за тяхната публична изява, инициатива и творчество и осмисляне на свободното им време – музика, изобразително изкуство, клубове по спорт, граждански компетентности, познания в областта на технологиите, умения за самостоятелно учене и събиране на информация, предприемачество, дигитални изкуства и др.
- Ежегодно се организират и финансират чрез бюджета на училището индивидуални и групови участия на ученици с изяви способности в национални и регионални фестивали, състезания, конкурси, концерти, изложби и др.

III. Фактори за мотивиране на децата да продължат образованието си са проектите, по които училището работи:

- Национална програма „С грижа за всеки ученик” по трите модула
- Подобряване качеството на образованието чрез въвеждане на целодневна организация на учебния процес”;

IV. Дейности за превенция на отпадането от училище:

- Диагностиране на отношението на учениците към ученето от класните ръководители и психолога с оглед преодоляване на неуспеха на учениците по един или няколко учебни предмета и подпомагането на тяхното пълноценно развитие в рамките на общообразователната подготовка и класа, в който учат.
- Идентифициране на ранните индикации за отпадане като закъснения, отсъствия, проблеми с дисциплината и взаимоотношенията в клас.

- Създаване на благоприятна училищна среда, психоклимат и позитивна нагласа за подкрепа на изоставащите и „различните“ в класа
- Изграждане на училищна общност – всички се чувстват добре дошли в училище, учениците си помагат един на друг, преподавателите, родителите и непедагогическият персонал си сътрудничат, учителите и учениците се отнасят с уважение един към друг, училищното настоятелство работи много добре с останалите представители на училищната общност, всички ученици са еднакво важни и ценни, преподавателите се стремят да премахнат пречките пред ученето и участието във всички аспекти на училищния живот, училището се стреми да сведе до минимум всички форми на дискриминация.
- Всички нови членове на екипа и нови ученици получават помощ да се установят в училището, сградата е физически достъпна за всички, тормозът е сведен до минимум. Учениците учат, сътрудничейки си, учениците знаят към кого да се обърнат, когато са тормозени. Училищният ученически парламент е част от процеса на предотвратяване на тормоза. Води се ясна документация за случаите на тормоз.
- При осъществяване на учебните програми от задължителната подготовка, в часа на класа и в занятията по проекти се разглеждат ключови теми от проблематиката на недискриминацията и правата на децата : Разрешаване на конфликти; Основни групи права на децата; Основни измерения на правата на детето в образованието; Защита от насилие; Право на участие; Право на информираност; Защита от въвличане във въоръжени конфликти; Гражданство, демокрация и управление; Човешки права (вкл. права на малцинствата, на половете, хуманитарни права); Преодоляване на бедността; Културно многообразие; Обща и социална отговорност; Здравно образование като цяло и в това число: превенция на употреба на цигари, алкохол, наркотици, рисков сексуално поведение, здравословно хранене, достъп до чиста вода и канализация, хигиена, физическа активност, взаимоотношения, изграждане на позитивна самооценка, жизнено планиране.

Механизмът е неразделна част към Програмата за превенция на отпадането.

Приет на заседание на Педагогическия съвет – Протокол № 14 от 12.09.2025г.